

Seminář Novela ZZVZ - Odpovědné veřejné zadávání v kostce (14.12.2020)	
Odpovědi na otázky účastníků semináře	
Dobrý den, lze zadat výběrové kritérium formou "Produkt/služba bude realizován/a v kontextu s cirkulární ekonomikou?" nebo bude potřeba přesně specifikovat? ...výběr materiálu, opravitelnost, obnovitelné zdroje, recyklovatelnost...	Cirkulární ekonomika je velmi široký pojem. Kritéria kvality však musí být v souladu s § 116 odst. 3 ZZVZ vymezena tak, aby podle nich nabídky mohly být porovnatelné a naplnění kritérií ověřitelné. Proto nelze v obecné rovině odkázat na cirkulární ekonomiku a kritéria kvality musí být více jednoznačně vymezena.
Jak probíhá kontrola dodržování podmínek v průběhu plnění veřejné zakázky? Pokud mám jako zadavatel např. kontrolovat, zda jsou férově (dle konkrétní nabídky uchazeče) placeni zaměstnanci, jak to mám konkrétně provést? Kopie výp. lístků asi ne, výpis z účtu už je ale asi nedostatečný...	Dokumenty a nástroje, které lze pro kontrolu doporučit: 1) Pracovní smlouva + dokument navazující na pracovní smlouvu, v němž lze ověřit výši mzdy (konkrétní typ takového dokumentu může označit přímo vybraný dodavatel před uzavřením smlouvy - např. kopie výplatních lístků). 2) Náhled do účetního/mzdového systému dodavatele/poddodavatele či zaslání výpisu/opisu z tohoto systému, přičemž musí být z poskytnutého zřejmá výše mzdy. 3) Dotazníkové šetření u osob poskytujících plnění zaměřené na pracovní podmínky těchto osob. Pro případnou nespolečnou spolupráci dodavatele při provádění kontroly lze sjednat ve smlouvě sankce a možnost odstoupení od smlouvy (je-li hodnocena výše mzdy, je to nezbytné). Další možností (lze využít kdykoli, ale zadavatel tak bude činit zpravidla tehdy, když nedostane od dodavatele součinnost při provádění kontroly nebo předkládané dokumenty nebude považovat za důvěryhodné) je obrátit se na orgán dohledu oprávněný provádět kontrolu ze zákona - SÚIP, který kontrolu provede. Je-li výše mzdy hodnocení kritériem, je nezbytné provádět kontrolu dodržování takového hodnocení údaje vybraným dodavatelem (jeho poddodavatelem). Dodavatele je vhodné v zadávací dokumentaci a ve smlouvě upozornit, že ke kontrole docházet bude a jakými cestami (nástroje/dokumenty) - dodavatel má tak možnost ošetřit poskytování předmětných údajů z hlediska zákonných požadavků týkajících se přístupu k osobním údajům (GDPR). Současně je vhodné upozornit, že nebude-li dodavatelem poskytována součinnost při kontrole, bude zadavatel nucen oslovit SÚIP, neboť není možné ponechat údaj, který přispěl k vítězství dodavatele, bez kontroly. Pokud dodavatel při kontrole spolupracovat nebude, je skutečně na místě ukončit smlouvu. Na takové případy je vhodné se předem připravit, a to cestou vyhraněné změny dodavatele - § 100 odst. 2 ZZVZ (aby bylo příp. možné uzavřít smlouvu s dodavatelem dalším v pořadí bez provedení nového zadávacího řízení).
Dobrý den, jak rozdělit zakázku, aby se nejednalo o účelové dělení zakázky?	Předpokladem je, že části veřejné zakázky se zadávají v režimu odpovídajícím součtu jejich předpokládaných hodnot, a to bez ohledu na skutečnost, zda jsou tyto části zadávány v jednom nebo více zadávacích řízeních. Pouze při splnění zákonných podmínek je možné některé části zadat v režimu odpovídajícím předpokládané hodnotě této části. V nadlimitním režimu je zadavatel dokonce povinen důvody, na základě kterých dospěl k závěru, že veřejnou zakázku nerozdělí, uvést v zadávací dokumentaci nebo v písemné zprávě zadavatele podle ustanovení § 217 odst. 1 písm. m) ZZVZ.
Jak mohu zajistit a ověřit, že dodavatel zaplatí svému poddodavatelovi v řádném termínu?	Způsobů je více. Tím nejprůkaznějším je stanovení povinnosti vybranému dodavateli založit transparentní účet, jeho sledování (sledování v jeho rámci obdržených plateb od zadavatele a následných plateb vybraného dodavatele poddodavatelům) a porovnávání údajů ze stavby (zadavatel, potažmo TDS) by měl ze své účasti na stavbě a kontroly stavby vědět, kdo provádí jaké práce (tedy i poddodavatelé) a z měsíčních výúčtování a soupisů prací od zhotovitele by měl poznat, zda jsou fakturovány práce prováděné poddodavatelem. Stanovit povinnost ke zřízení transparentního účtu lze však doporučit až u VZ s vyšší předpokládanou hodnotou (řádově desítky milionů Kč bez DPH). U VZ, kde povinnost ke zřízení transparentního účtu nebyla stanovena, jsou možnosti zjištění řádných plateb omezenější. V zásadě lze ale buď čekat, zda se neozve sám poddodavatel (pasivní přístup - nedoporučujeme) nebo se poddodavatelův aktivně ptát (aktivní přístup zadavatele - doporučujeme). Kromě dalšího lze ale například stanovit povinnost vybranému dodavateli, aby za určité časové období (například čtvrtletí) předkládal podepsané prohlášení poddodavatelů, že jim všechny platby byly zaplacený řádně a včas (takový postup však v ČR zatím nebyl využit). Případně lze stanovit vybranému dodavateli povinnost předkládat v určitých časových obdobích (například čtvrtletí) čestné prohlášení, že všechny platby poddodavatelům provedl řádně a včas (v takovém případě však chybí zpětná vazba poddodavatele a zadavatel je odkázán jen na tvrzení vybraného dodavatele).
Zaměstnanci uchaz. neplní pouze pro 1 dodavatele (např. 6 staveb/měsíc). Pokud někdo podmínky neplní a byl na základě nich vybrán, lze tuto situaci zhojit jinak (nedojde k nápravě), než odstoupením od smlouvy o dílo? Pokud nemusí být dostatečné (vymáhání / posuzování výše - raději zaplatím pokutu)	Jakékoliv zvláštní podmínky plnění i kritéria hodnocení je potřeba vždy ošetřit i ve smlouvě, včetně kontrolního a sankčního mechanismu, tak aby zadavatel skutečně obdržel požadované plnění s aspekty odpovědného veřejného zadávání. Při zaměstnávání nezaměstnaných je vždy vhodné také nastavit možný mechanismus pro výměnu konkrétního zaměstnance, který může dát výpověď sám nebo může být propuštěn pro neplnění pracovních povinností. Možné formulace např.: http://sovz.cz/wp-content/uploads/2020/07/vzor-textace-%E2%80%93-podpora-zamestnanosti.doc Pokud je součástí smluvních ustanovení, lze v krajním případě, za splnění smlouvou stanovených podmínek, i odstoupit od smlouvy. To je však až krajní řešení, v zájmu zadavatele naopak samozřejmě je obdržet plnění v termínu. Vhodné je vždy od začátku (např. již při PTK, viz http://sovz.cz/institut/predbezne-trzni-konzultace/) a následně v zadávací dokumentaci výslovně deklarovat, jaké OVZ aspekty zadavatel požaduje, tak aby dodavatelé byli včas informováni a na nutnost plnění s aspekty OVZ se mohli připravit.

<p>Jak skloubit záměr zaměstnat osoby evidované na ÚP s principem dle § 6 odst. 2 ZZVZ - zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace. Já chci řešit náš místní problém, přihlásí se mi dodavatel z opačného konce republiky (nebo dokonce ze zahraničí), který zaměstná osoby z ÚP evidované u nich.</p>	<p>Skutečně nelze vázat požadavek na obsazení pracovních míst nezaměstnanými na konkrétní obvod pobočky ÚP ani na jejich bydliště. Zadavatel však může využít měkčí nástroje, například požadovat, aby dodavatel (a ideálně i poddodavatelé) hlásili volná pracovní místa, která vzniknou v souvislosti s předmětem plnění, Úřadu práce. Může také požadovat inzerování volných pracovních míst v místě obvyklým způsobem, aby se o nich místní obyvatelé dozvěděli, nebo nabídnout dodavatelům spolupráci s místním Úřadem práce (předem s ním projednanou). Nicméně nemůže po dodavateli požadovat, aby zaměstnal právě místní osoby se ztíženým přístupem na trh práce, např. nezaměstnané. Často pomáhá také přijetí Strategie zadavatelem, viz příklady Děčína a Kadaně uvedené včetně odkazů na případové studie v publikaci Odpovědné veřejné zadávání v kostce: http://sovz.cz/clanky-publikace/.</p>
<p>Jak hodnotit - má to být přímo vstupní požadavek, tj. každý zadavatel musí splnit, chce-li se zúčastnit VŘ, nebo je to jedno z hodnotících kritérií? Jakou má váhu např. v porovnávání s cenou zakázky a jak ho má dodavatel prokazovat? Děkuji.</p>	<p>Váhy pro hodnocení nelze stanovit bez znalosti konkrétních okolností a uvažovaných aspektů OVZ. Pokud zadavatel využije v rámci kritérií kvality jako kritérium hodnocení sociální nebo environmentální aspekty, musí sám nastavit pravidla pro hodnocení nabídek, například váhu nebo jiný vztah mezi kritérii, případně jinou metodu vyhodnocení. Konkrétní váhy se tak liší v různých veřejných zakázkách. Jak již využili zadavatelé v souvislosti s aspekty OVZ v České republice, je možné zjistit v úvodní tabulce pod názvem jednotlivých příkladů dobré praxe (detaily jsou v případových studiích dostupných po jejich rozkliknutí): http://sovz.cz/prikklady-dobre-praxe/ V každém případě nesplnění kritéria hodnocení nepovede k vyloučení účastníka ze zadávacího řízení, pouze v souladu s nastavenými vahami nezíská např. stanovené procentuální či bodové zvýhodnění.</p>
<p>Kontrolu dodavatele 1x za čtvrt roku čestným prohlášením pokládám za nedostatečnou a alibistickou. Čestným prohlášením neurazíš...</p>	<p>Nejedná se o mandatorní způsob kontroly a lze samozřejmě nastavit přísnější způsob podle představ a požadavků zadavatele (v rámci včasných plateb například stanovením požadavku na zřízení transparentního účtu). Avšak i v případě čestného prohlášení lze kontrolovat plnění povinností i jinými způsoby (v případě včasných plateb poddodavatelům zejména přímým dotazováním poddodavatelů) a v případě zjištění rozporů mezi skutečností a čestným prohlášením následně postupovat represivně proti vybranému dodavateli. Čestné prohlášení je jedním z možných způsobů kontroly, volba a nastavení konkrétních způsobů bude záležet na posouzení zadavatelem (kromě dílčích omezení základními zásadami ZZVZ či některých dalších omezení vyplývajících z jiných právních předpisů - zejména OZ).</p>
<p>Dobrý den, do jaké míry by se měl novými pravidly řídit soukromý subjekt (s.r.o.), který zadává dle ZZVZ z důvodu přijetí dotační podpory ze strukturálních fondů?</p>	<p>Pokud právnická osoba splňuje definici zadavatele ve smyslu § 4 odst. 2 ZZVZ, vztahují se na ni zásady § 6 ZZVZ, včetně nově vloženého odst. 4.</p>
<p>Prosím jakým způsobem můžeme zkoumat u firmy s mimořádně nízkou nabídkovou cenou nedodržování pracovních předpisů a zákonů o ochraně životního prostředí? Děkuji</p>	<p>Již v zadávacích podmínkách lze stanovit požadavek na předložení kalkulace předpokládaných mzdových nákladů na pracovníky podílející se na plnění veřejné zakázky. Zejména lze požadovat následující údaje: počet pracovníků předpokládaných pro plnění, ve vztahu ke každému pracovníkovi druh předpokládaného pracovního vztahu (HPP, DPČ, DPP, zkrácený úvazek), předpokládaný průměrný měsíční počet hodin jednotlivých pracovníků pro plnění u zadavatele, předpokládaný typ pracovního režimu (jednosměnný/ dvousměnný/ třísměnný/ nepřetržitý pracovní režim) jednotlivých pracovníků, uvedení, zda se jedná o osoby se zdravotním postižením a pokud ano, jaký příspěvek je pro takové jednotlivé osoby předpokládán. Po uvedení těchto údajů je možné ověřit, zda lze uvedenými náklady pokrýt alespoň minimální nezbytné náklady na zaměstnance. Totožné údaje je vhodné vyžadovat též během plnění (již s provazbou na konkrétní osoby-jména). Obdobně lze požadovat vyčíslení předpokládaných nákladů ve vztahu k ochraně životního prostředí.</p>
<p>Dobrý den, právní povinnost zadavatele dodržovat § 6 odst. 4 je účinná od 1. 1. 2021. Pokud jako zadavatel budu do konce prosince 2020 vyhledávat veřejné zakázky, musím již tuto povinnost do zadávacích podmínek uplatnit? Děkuji.</p>	<p>Předpokládáme, že se k tomuto vyjádří stanovisko MMR.</p>
<p>ČT: Myslíte, že by bylo vhodné zpracovat pro zadavatele check list / možná doporučení z pohledu environmentálních kritérií? Pomohlo by to?</p>	<p>Checklisty, kontrolní listy určité v obecné rovině mohou zadavatelům pomoci se lépe orientovat v aspektech OVZ, zde environmentálních aspektech. Minimální a komplexní kritéria jsou například uvedena v jednotlivých metodických listech metodiky Šetrná veřejná správa na stránkách MŽP: https://www.mzp.cz/cz/setrna_veřejna_sprava nebo v jednotlivých metodikách GPP (Zelené veřejné zadávání) Evropské komise: https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm</p>
<p>Dobrý den, jak vnímáte možnost uplatňování nových zásad OVZ v § 6 odst. 4 ZZVZ v zakázkách na koordinátory BOZP a v zakázkách na TDI, které zajistí řada zadavatelů zadává velmi často v souvislosti se stavebními zakázkami? Děkuji</p>	<p>V rámci uvedených VZ lze uplatňovat principy OVZ. Možnými požadavky (příležitosti OVZ) zde jsou například požadavky na důstojné pracovní podmínky a zajištění praxe studentů vysokých škol (nemohou sice vykonávat činnosti, ke kterým se váže požadavek na oprávnění, mohou však vykonávat pomocné práce).</p>